

LØRDAG

1 UNGE TROENDE: Doaa Khadir (til venstre) og Nour Abu Rashid er mye i moskeen i Tønsberg. De kommer opprinnelig fra Palestina og kom til Norge som flyktninger.

2 NAIV? Tonje Røgeberg er en av tre sogneprester i Søndre Slagen kirke i Tønsberg. «Naiv» er et stempel mange troende får, mener hun.

FOTO: BJØRNAR R. BØKKEVARD

– Jeg blir sett ned på

Er religiøse
hjernevaskede?
Er de naive?

Det at noen i 2015 kan tro på mirakler, snakkende busker og skjærsild er vanskelig å forstå. Hvordan kan folk tro på noe som ikke eksisterer? Dessuten er alle kristne transsynte, og alle muslimer farlige.

For å utfordre synet mitt på troende har jeg tatt en prat med sogneprest i Søndre Slagen Tonje Røgeberg og Doaa Khadir og Nour Abu Rashid fra moskeen i Tønsberg.

Føler seg mistenkeliggjort

Det er sjelden man starter et intervju med spørsmålet «Er dere terrorister?». Slik ble det denne gangen.

– Det er både et irriterende og vondt spørsmål, fordi islam ikke er en fiendtlig religion. Vi lærer om kjærlighet, etikk og respekt, sier Doaa.

Hun sier at mange muslimer føler seg mistenkeliggjort.

– På flyplassen skjer det at sikkerhetspersonalet tar på hijaben vår for å sjekke om det ligger en bombe der. På gata har jeg flere ganger blitt kalt «jævla muslim», sier hun.

Nour mener Islamsk Stat og andre terrororganisasjoner bidrar til å skape uheldige fordommer mot muslimer.

– Dere har folk som Breivik, vi har folk som IS. Ikke døm oss for det noen galninger greier å stille i stand, sier hun.

– *Blir dere sett ned på for å tro?*

– Ja, sier Doaa og Nour.

– Å tro er et bevisst valg

Prest Tonje Røgeberg blir sjelden spurt om hun er terrorist, men hun føler ofte på at folk tenker hun er naiv som tror på Gud.

– Å tro er et like bevisst valg som det ikke å tro. Men det er kanskje litt barnlig, Jesus sier at vi skal ta imot det krist-

ne budskapet med tryggheten, åpenheten og motet til et barn. Å være barnlig er positivt!

– *Men hvordan kan du tro på en bok som er 2000 år gammel?*

– Guds historie med oss mennesker er ikke ferdigskrevet. Jeg tror jo på en levende Gud, sier Tonje.

Har møtt motstand som kvinne

Da Tonje i 1994 skulle ordineres, fikk hun erfare at ikke alle ønsket en kvinnelig prest. Prosten, sognepresten og kappellanen nektet å delta.

– Vi måtte skaffe reserver for at seremonien skulle bli gjennomført, forteller Tonje.

De muslimske ungdommene har ikke møtt motstand som kvinner.

– Islam er ikke en kvinneundertrykkende religion, men noen muslimske land har en kvinnefiendtlig kultur, sier Nour.

– *Likevel så går dere i hijab og har*

EKSPERTEN:

Muslimer møter flest fordommer

– Menn fra nord er de minst tolerante, sier Pål Ketil Botvar.

TEKST: JAKOB SEMB AASMUNDSEN

– Hvilke holdninger har folk til religion i dag? Er det akseptert å tro?

– Nordmenn er over tid blitt mer tolerante overfor religiøsitet i samfunnet (Integreringsbarometeret 2005-2013, TNS Gallup). I 2006 sa 68 prosent av befolkningen at de var skeptiske til religiøse personer. I 2013 er tallet nede i 37 prosent. 47 prosent sier de er skeptiske til muslimer. 17 prosent sier de er skeptiske til personer med kristen tro.

– Hva ligger bak religionsskepsisen?

– Frykt og fordommer. Personer som har et høyt utdanningsnivå og selv har kontakt med personer med en annen tro enn dem selv, er de mest tolerante. Undersøkelser tyder på at kvinner, høytutdannede, ungdom og folk i Oslo er blant de mest religionstolerante. Lavutdannede, eldre menn, bosatt i den nordlige landsdelen, er derimot blant de minst tolerante.

– Hvilke fordommer møter kristne?

– Tidligere var det ofte slik at kristne ble sett på som sneversynte og lite kulturåpne – med en streng livsførsel og dømmende holdning overfor andre. Dette gjelder nok i liten grad i dag. Dette har nok mye å gjøre med at Den norske kirke har beveget seg i liberal retning. Aksepten av kristne henger nok også sammen med at man har blitt mer opptatt av å kritisere muslimer.

– Hvilke fordommer møter muslimer?

– I henhold til nye studier fremstilles islam ofte negativt i mediene. Det handler nok delvis om at man tenker at de har en bakgrunn som innvandrert til Norge og at dette er motivert

FOTO: MARIANNE TORP

PÅL KETIL BOTVAR

- Forsker ved Institutt for kirke-, religions-, og livssynsforskning.
- Tok 2009 doktorgraden ved Institutt for Statsvitenskap ved Universitetet i Oslo.

av ønsket om å kunne nyte godt av våre velferdsordninger uten å behøve å yte så mye tilbake. Ellers forbindes muslimer ofte med ekstreme grupper som ikke respekterer demokratiets spilleregler og eventuelt tyr til vold for å få gjennomslag for sine ønsker. Denne typen holdninger har nok blitt forsterket av det som skjedde 11.9.2001 og senere terroranslag i Europa der de som står bak har kalt seg troende muslimer.

– Hva kan vi gjøre for å bryte ned fordommene og få fram mer toleranse og respekt for tro?

– Vi kan gjøre mye ved å være bevisste på hvordan vi møter og omtaler andre mennesker i hverdagen. Ellers hviler det et tungt ansvar på regjering og storting for å utvikle en aktiv, ikke-diskriminerende religionspolitikk.

på for å tro

adskilte bønnenom?

Kjønnene er likestilte, men ulike. Hijaben bæres på bakgrunn av identitet og for at ikke gutter skal «se på dem på den måten».

– Vi har atskilte bønnenom så vi ikke skal bli distraheret når vi ber, sier Doaa.

– Hvorfor tror du?

Spørsmålet er enkelt for prest Tonje Røgeberg.

– Mennesket er både fysisk og åndelig, og har et forklaringsbehov. Kristendommen gir meg en meningsbærende ramme, en sammenheng og en trygghet.

For Doaa, Nour og Farah er det ikke hva de får av religionen som er viktigst.

– Islam har hjulpet meg å bli kvitt sinne, grådighet og depresjon. Jo mer jeg

JAKOBS FORDOMMER

I sommer skal Jakob Semb Aasmundsen stille spørsmålene ingen tør å stille. Sammen med journalist og fotograf Bjørnar K. Bekkevard skal han utfordre sine egne fordommer. Temaene du kan lese om i Tønsbergs Blad handler om blant annet kropp, tro, psykiatri, rus og innvandring.

lærer om religionen min, jo lettere er det å gi slipp på det som holder meg nede, sier Doaa.

Legge fra seg frykten

Vi avslutter intervjuene. For meg er religion vanskelig å forstå. Men må en egentlig forstå? Tonje tror på Gud – det gir mening for hen-

ne. Doaa, Nour og Farah tror på Allah – det gir mening for dem. Jeg tror på meg selv – det gir mening for meg.

– Vi er redde for det vi ikke kan forstå. Men kanskje det er på tide å slutte å være redde, og heller respektere? Vi må ikke være enige for å være snille med hverandre. Men vi må legge fra oss frykten og hatet, sier Doaa.

